

Statistisk analyse av observasjonspunktene i ALLE MED

Inger Kristine Løge

Innledning

Utviklingen av ALLE MED er et resultat av et samarbeidsprosjekt mellom Senter for atferdsforskning (nå Læringsmiljøseneteret), Universitetet i Stavanger, og daværende støttetteam for barnehagene i Eigersund kommune, som omfattet styrerne i barnehagene, pedagogisk konsulent og representant for PPT. Utgangspunktet var barnehagenes behov for en systematisk forberedelse til foreldresamtaler. I tillegg ønsket en også et materiell som kunne være til hjelp ved formulering og formidling av barnehagens første bekymring til foreldre og kommunens hjelpetjenester. Arbeidet startet opp 2001 og materialet ble utgitt i 2006.

Observasjonsmaterialet ALLE MED består av et Observasjonsskjema og et Veiledningshefte (Løge, Leidland, Mellegaard, Olsen, Waldeland, 2006). Observasjonspunktene til de forskjellige utviklingsområdene tar utgangspunkt i praksis fra barnehagene og relevant teori i forhold til de valgte observasjonsområdene.

I 2015 ble det utgitt en revidert utgave av ALLE MED. I den reviderte utgaven har teksten i Veiledningsheftet blitt oppdatert og utvidet. I Observasjonsskjemaet er det foretatt noen få språklige forandringer i noen få av utsagnene. Innholdet i observasjonsutsagnene er lik med innholdet i den første utgivelsen, 2006.

Bruk av ALLE MED er også tenkt å være et hjelpemiddel for personalet i barnehagen for å bli mer bevisste på viktige steg i barnets utvikling i forhold til observasjonspunktene og å øke kunnskapen hos personalet i barnehagen i forhold til observasjonsområdene. Et annet siktemål var at felles verktøy som blir brukt over tid vil kunne stimulere samarbeidet mellom barnehagene, avdekke behov for kompetanseheving og være utgangspunkt for felles skolering både innenfor barnehagesektoren og for samarbeidet mellom barnehage og skole.

Validitet ved utvikling av ALLE MED

Ved utvikling av ALLE MED ønsket en å ta utgangspunkt i barnehagens erfaringer med observasjon i forbindelse med forberedelse til foreldresamtaler høst og vår. I oppstartfasen av

prosjektet var styrerne i barnehagene sentrale medarbeidere og inspiratorer. Styrerne fikk i oppgave å innhente informasjon fra personalet i barnehagen i forhold til følgende problemstillinger:

- Hvilke milepæler mener dere er viktige i et barns utvikling?
- Hva mener dere er bekymringsfullt ved utviklingen på de enkelte alderstrinnene?
- Hvilken informasjon gir dere til foreldrene på foreldresamtalene?

I denne fasen av utviklingen var det et nært samarbeid mellom prosjektgruppen/ forfatterne og alle styrerne i barnehagene og støtteteamet for barnehagene. Etter en periode med innsamling av informasjon ble en planleggingsdag benyttet til å sortere innspillene etter tema. Til sammen ble det valgt seks tema: (Sosio-/emosjonell utvikling, Lek, Trivsel, Hverdagsaktiviteter, Sansing/ motorikk, Språk) som observasjonene skulle konsentreres om. Deretter ble styrerne delt i seks grupper for å arbeide videre med hvert enkelt av temaene og å videresortere innspillene i forhold til fordeling på aldersgrupper. Det ble valgt fire aldersgrupper: 0-2 år, 2-3 år, 3-4 år og 4-5 år. Dette grunnlagsarbeidet ble gjennomført høsten 2002 og arbeidstittel på prosjektet ble ”Barnehagesirkelen”.

Det neste steget i prosjektarbeidet var å velge ut og formulere observasjonsutsagn til hvert alderstrinn for hvert av de 6 valgte temaene. Det ble lagt vekt på å få fram trekk fra barns utvikling som kan være viktige for barns mestring. For hvert av observasjonsutsagnene som ble valgt ble det foretatt grundige drøftinger med bakgrunn i teori (Ogden, 2002; Rye, 2002; Seljø, 2001; Vedeler, 1997) og praktisk erfaring i barnehagen. Styrerne i barnehagene var med i denne prosessen. Prosjektgruppen arbeidet videre med å få utviklet observasjonsutsagn som kunne gi informasjon om viktige steg i barnets utvikling, samt være lett forståelige for personalet i barnehagen. Observasjonene skulle foregå i barnehagens daglige aktiviteter. Målet var i utgangspunktet å utvikle et felles kommunalt observasjonsmaterieell

Utviklings-og utprøvningsprosessen for ALLE MED

Pre-pilotering – vår 2003

Den første skissen til pre-pilotering ble ferdigstilt våren 2003 og observasjonsutsagnene ble prøvd ut i 11 barnehager med 44 barn fordelt på kjønn og på de ulike aldersgruppene. Erfaringer fra denne utprøvingen dannet grunnlag for utvikling av pilotutgaven.

Første pilotering høsten 2003

Arbeidet ble nå videreført av prosjektgruppen og med et nært samarbeid med barnehagene i forhold til utprøvingene.

Pilotutgaven ble ferdig høsten 2003 og laveste aldersgruppe ble forandret til 1- 2 år. Det ble valgt ut 3 observasjonsutsagn for hvert alderstrinn for hvert av områdene. Pilotutgaven ble prøvd ut i 12 barnehager i Eigersund kommune, med til sammen 466 barn. Barna fordelte seg med 39 i alderen 1-2 år, 66, i alder 2-3 år, 139 i alder 3-4 år , 132 i alder 4- 5 år. I denne utprøvingen var det og med 90 barn i aldersgruppen 5- 6 år.

Før denne utprøvingen gjennomførte medlemmer i prosjektgruppen kurs for de ansatte i hver av de 12 barnehagene. I kurset ble Observasjonsskjemaet gjennomgått, samt presiseringer av innholdet for hvert av observasjonspunktene. Det var og en gjennomgåelse av utfylling av observasjonsskjemaet med hensyn til mestring, delvis mestring og åpent felt (ingen observert mestring).

Etter utprøvingen ble det gjennomført en spørreundersøkelse som gikk til foreldre, styrere og pedagogiske ledere i barnehagene. Resultat fra utprøvingen og spørreundersøkelsen var grunnlag for ny gjennomdrøfting og forandringer av observasjonspunktene i skjemaet. Resultatet fra utprøvingen ble lagt inn i statistikkprogrammet SPSS (Pallant,2005). For å få aldersmessig plassering av observasjonspunktene valgte vi at ca 70 % av barna skulle oppnå full mestring, omkring 10 % av barna kunne ha åpent felt/ ikke observert mestring og ca 20 % delvis mestring for hvert av observasjonspunktene.

Det ble også foretatt itemanalyse og hvert item ble vurdert etter korrelasjon med total. Item med korrelasjon under 0.30 ble endret. På bakgrunn av dette ble reliabiliteten beregnet (om verktøyet har en indre konsistens som gjør at en vil få samme resultat ved gjentatte observasjoner). Beregning av Cronbach's alpha viste en reliabilitet på 0.94 (med 72 observasjonspunkter). Verdier over 0.80 regnes som bra (Bryman & Cramer, 1995: Cronbach, 1951).

Vi fikk også tilbakemeldinger fra personalet i barnehagene som var med på utprøvingen, både i forhold til forståelse av innholdet i observasjonspunktene og fra gjennomføringen av observasjonene. På grunnlag av erfaringene og resultat fra analysene for hvert av observasjonsutsagnene ble det laget en redigert versjon for hvert alderstrinn for hvert av de seks områdene. Navnet på observasjonsmateriellet ble nå forandret til "1-2-3 Alle med".

Andre pilotering våren 2004

Våren 2004 ble det foretatt ny utprøving av det endrede skjemaet i de 12 barnehagene i Eigersund kommune. Til sammen ble 456 barn observert, fordelt med 28 i alder 1- 2 år, 59 i alder 2-3 år, 103 i alder 3- 4 år, 149 i alder 4- 5 år og 117 i alder 5-6 år. Navnet ble nå forenklet til ALLE MED. I dette navnet ligger det et sterkt ønske om at hvert enkelt barn både skal bli sett og inkludert i barnehagegruppen.

Resultatene fra ny utprøving ble lagt inn og bearbeidet i statistikkprogrammet SPSS (Pallant, 2005). Det ble og foretatt ny beregning av reliabilitet. Ny beregning av Cronbach's alpha viste en reliabilitet på 0.94, den samme som ved første utprøving.

På grunnlag av resultat fra utprøvingene, teori og pedagogiske erfaringer ble den endelige versjonen ferdigstilt. Resultat fra utprøvingen i 2004 viste følgende resultat:

Resultat fra utprøving av ALLE MED – Prosentfordeling (0= ubesvart, 1= delvis mestring, 2= mestring)

Alder	Oppg	Sosio./Emo.			Lek			Trivsel			Hverdags-aktiviteter			Sansing/Moto-rikk			Språk		
		0	1	2	0	1	2	0	1	2	0	1	2	0	1	2	0	1	2
1-2 år N=28	1	0	3.6	96.4	0	3.6	96.4	0	0	100.0	0	3.6	96.4	3.6	7.1	89.3	0	3.6	96.4
	2	0	0	100.0	0	0	100.0	0	0	100.0	0	0	100.0	3.6	0	96.4	7.1	3.6	89.3
	3	0	0	100.0	0	3.6	96.4	0	3.6	96.4	3.6	0	96.4	3.6	7.1	89.3	14.3	28.6	57.1
2-3 år N=59	1	0	8.5	91.5	1.7	3.4	94.9	0	5.1	94.9	5.1	27.1	67.8	10.2	1.7	88.1	3.4	8.5	88.1
	2	5.1	11.9	83.1	15.3	15.3	69.5	5.1	22.0	72.9	0	11.9	88.1	0	22.0	78.0	10.2	13.6	76.3
	3	0	3.4	96.6	6.8	8.5	84.7	0	3.4	96.6	42.4	10.2	47.5	13.6	22.8	57.6	3.4	3.4	93.2
3-4 år N=103	1	1.9	5.8	92.2	3.9	10.7	85.4	1.0	8.7	90.3	0	4.9	95.1	0	7.8	92.2	8.7	10.7	80.6
	2	4.9	17.5	77.7	2.9	7.8	89.3	4.9	10.7	84.5	3.9	26.2	69.9	5.8	11.7	82.5	12.6	17.5	69.9
	3	5.8	17.5	76.7	5.8	9.7	84.5	1.0	11.7	87.4	17.5	6.8	75.7	2.9	10.7	86.4	5.8	24.3	69.9
4-5 år N=148	1	6.8	12.8	80.4	4.7	9.5	85.8	2.7	12.8	83.9	1.4	10.1	88.5	2.7	13.5	83.8	6.8	4.7	88.5
	2	2.0	12.8	85.1	2.7	7.4	89.9	2.7	4.7	92.6	2.0	20.3	77.7	4.1	18.9	77.0	10.8	12.8	76.4
	3	2.7	10.8	86.5	8.1	18.9	73.0	6.1	25.7	68.2	2.0	7.4	90.5	14.9	4.1	81.1	25.7	35.1	39.2
5-6 år N=117	1	6.8	6.0	87.2	5.1	6.0	88.9	3.4	10.3	86.3	0.9	4.3	94.3	0	0.9	99.1	2.6	5.1	92.3
	2	4.3	6.0	89.7	3.4	5.1	91.5	1.7	5.1	93.2	0	4.3	95.7	2.6	2.6	94.9	2.6	11.1	86.3
	3	3.4	9.4	87.2	5.1	10.3	84.6	5.1	20.5	74.4	1.7	6.0	92.3	1.7	4.3	94.0	4.3	12.8	82.9

I prosessen med utprøvingene høsten 2003 og våren 2004 kom det fram et ønske fra barnehagene om å få egne observasjonspunkter for aldersgruppen 5- 6 år, siste året i barnehagen før skolestart. Dette arbeidet ble startet opp våren 2004. Vi brukte samme framgangsmåte, og tok utgangspunkt i 4- 6 observasjonspunkter for hvert av områdene. Ut fra resultat fra analyser, teori og pedagogiske vurderinger ble tre observasjonspunkter valgt ut for hvert av områdene. Ved siste utprøving deltok 92 5- 6 åringer og den nye versjonen for aldersgruppen 5- 6 år var ferdig desember 2004. Reliabiliteten ble undersøkt og Cronbach's alpha koeffisienten var 0.93. Resultatet indikerer en sterk indre konsistens også for dette alderstrinnet.

Observasjonsreliabilitet ved bruk av ALLE MED

Vi ønsket å få informasjon om i hvor stor grad observasjonsresultatene var påvirket av den enkelte førskolelærerens tolkning av observasjonspunktene, observasjon og registrering. Vurderingen av observasjonsreliabilitet (interrater reliability) for ALLE MED ble gjennomført ved at to førskolelærere uavhengig av hverandre observerte det samme barnet og fylte så ut hvert sitt skjema. Til denne utprøvingen ble det ferdige observasjonsskjemaet benyttet og observasjonene ble foretatt høsten 2007 i 9 av barnehagene i Eigersund kommune. Det ble gjennomført dobbelobservasjoner av 157 barn i alder 2-6 år, 80 gutter og 77 jenter.

I en slik sammenligning av observasjoner er det også rimelig å regne med en viss grad av forskjellig vurdering av de to som observerer, da det er grunn til å regne med at to førskolelærere ikke har helt identisk persepsjon og fortolkning av et barns mestring.

Samsvaret mellom de to observasjonene ble beregnet på to måter. Først ble det brukt en Spearman's Rank Order korrelasjon (ρ). Dette er en ikke parametrisk test som først beregner korrelasjonen mellom dem (Dancey & Reidy, 2004, s. 523).

Resultat fra analyse av sum skåre For ALLE MED for observatør 1 og 2 viste at det var sterk grad av samsvar mellom vurderingene til de to uavhengige førskolelærerne. Spearman $\rho = 0.83$ og signifikant på 0.01 nivå.

Reliabilitetsvurdering. Korrelasjon mellom 1. observatør og 2. observatør. Sumskårer.

			poeng alder ved1. lærer	poeng alder ved 2. lærer
Spearman's rho	poeng alder ved1. lærer	Correlation Coefficient	1,000	,826(**)
		Sig. (2-tailed)	.	,000
		N	157	157
	poeng alder ved 2. lærer	Correlation Coefficient	,826(**)	1,000
		Sig. (2-tailed)	,000	.
		N	157	157

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

Vurdering av sammenheng for hver av de seks observasjonsområdene

Resultat fra Spearman's rho korrelasjonsanalyse fordelt på hver av observasjonsområdene i ALLE MED. Sammenheng mellom vurderingene til observatør 1 og observatør 2.

	Sosio-/emosjonell	Lek	Trivsel	Hverdagsaktiviteter	Sansing/Motorikk	Språk
N= 157	.696 **	.634 **	.528 **	.751 **	.634 **	.742 **

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed)

Resultatet viser at det var høy grad av samvariasjon mellom vurderingene til observatør 1 og observatør 2 for de seks observasjonsområdene. Det var høyest grad av samsvar for områdene Hverdagsaktiviteter (Spearman rho .75) og Språk (Spearman rho .74), litt lavere for Sosio-/emosjonell (Spearman rho .70) og Lek (Spearman rho .63). Lavest grad av sammenheng var det for observasjonsområdet Trivsel (Spearman rho .53). (to stjerner ** betyr at korrelasjonen er signifikant på 0.01 nivå, 2-tailed)

Resultat fra analyse med Wilcoxon Signed Ranks Test (Paired Sample) analyser.

I tillegg ble det også beregnet parvis korrelasjon mellom de to observasjonene ved å bruke Wilcoxon Signed Ranks Test, som beregner om det er signifikant forskjell mellom to ulike sett av observasjoner for samme utvalg (Dancy & Reidy, 2004, side 527). I denne analysen blir det beregnet om det er signifikant forskjell mellom to ulike sett av observasjoner for samme utvalg (Dancey & Reidy, 2004, s. 527). Dersom vi får en antatt signifikans lik eller mindre enn 0.05 er forskjellen mellom de to observasjonene signifikant. For at observasjonene ikke skal være forskjellige bør verdien være høyere enn 0.05. Jo høyere verdi jo mer lik er vurderingen til de to førskolelærerne

Analyse av observasjonene til observatør 1 og observatør 2 for hvert av de seks observasjonsområdene.

	Sum Sosio/em lærer 2 - Sum Sosio/em lærer 1	Sum Lek lærer 2 - Sum Lek lærer 1	Sum Sansing/motorikk lærer 2 - Sum Sansing/motorikk lærer 1	Sum Hverdagsaktivitet er lærer 2 - Sum Hverdagsaktivitet er lærer 1	Sum Trivsel lærer 2 - Sum Trivsel lærer 1	Sum Språk lærer 2 - Sum Språk lærer 1
Z	-1,930(a)	-1,719(a)	-,570(b)	-1,066(a)	-,415(a)	-,663(a)
Asymp. Sig. (2-tailed)	,054	,086	,569	,286	,678	,507

a Based on positive ranks. b Based on negative ranks. c Wilcoxon Signed Ranks Test

Resultatene fra denne analysen viser at vurderingene til observatør 1 og observatør 2 ikke var signifikant forskjellige for fem av de seks observasjonsområdene. For området sosioemosjonell kan resultatet tyde på at observatør 1 og observatør 2 kan ha en litt forskjellig forståelse av barnet sin mestring og/eller av observasjonspunktene. Dette resultatet ble det tatt hensyn til ved omtale og presisering av observasjonspunktene for Sosio-emosjonell utvikling.

Korrelasjon mellom observatør 1 og observatør 2 for hvert område og for hvert av alderstrinnene

Test Statistics(c)

	2-3 år vurdering lærer 2 sose - 2-3 år vurdering lærer 1 sose	2-3 år vurdering lærer 2 lek - 2-3 år vurdering lærer 1 lek	2-3 år vurdering lærer 2 samo - 2-3 år vurdering lærer 1 samo	2-3 år vurdering lærer 2 hakt - 2-3 år vurdering lærer 1 hakt	2-3 år vurdering lærer 2 trivsel - 2-3 år vurdering lærer 1 trivsel	2-3 år vurdering lærer 2 språk - 2-3 år vurdering lærer 1 språk
Z	-,849(a)	-,416(b)	-,233(b)	-,575(b)	-1,213(b)	-,367(b)
Asymp. Sig. (2-tailed)	,396	,677	,816	,565	,225	,714

a Based on positive ranks. b Based on negative ranks. c Wilcoxon Signed Ranks Test

For alder 2- 3 år var det ingen signifikant forskjell i vurderingene til observatør 1 og 2 for noen av områdene. Resultatet viser at det var stor grad av lik forståelse av mestring hos observatør 1 og 2 for mestringen til barna i denne aldersgruppen.

Test Statistics(b)

	3-4 år vurdering lærer 2 sose - 3-4 år vurdering lærer 1 sose	3-4 år vurdering lærer 2 lek - 3-4 år vurdering lærer 1 lek	3-4 år vurdering lærer 2 samo - 3-4 år vurdering lærer 1 samo	3-4 år vurdering lærer 2 hakt - 3-4 år vurdering lærer 1 hakt	3-4 år vurdering lærer 2 trivsel - 3-4 år vurdering lærer 1 trivsel	3-4 år vurdering lærer 2 språk - 3-4 år vurdering lærer 1 språk
Z	-,471(a)	-1,259(a)	-,775(a)	-,302(a)	-1,000(a)	-,159(a)
Asymp. Sig. (2-tailed)	,638	,208	,439	,763	,317	,873

a Based on positive ranks. b Wilcoxon Signed Ranks Test

For alder 3- 4 år var det ingen signifikant forskjell i vurderingene til observatør 1 og 2 for noen av områdene. Resultatet viser at det var stor grad av lik forståelse av mestring hos observatør 1 og 2 for mestringen til barna i denne aldersgruppen.

Test Statistics(c)

	4-5 år vurdering lærar 2 sose - 4-5 år vurdering lærar 1 sose	4-5 år vurdering lærar 2 lek - 4-5 år vurdering lærar 1 lek	4-5 år vurdering lærar 2 samo - 4-5 år vurdering lærar 1 samo	4-5 år vurdering lærar 2 hakt - 4-5 år vurdering lærar 1 hakt	4-5 år vurdering lærar 2 trivsel - 4-5 år vurdering lærar 1 trivsel	4-5 år vurdering lærar 2 språk - 4-5 år vurdering lærar 1 språk
Z	-1,394(a)	-,879(a)	-1,095(b)	-1,387(a)	-,535(a)	-1,004(a)
Asymp. Sig. (2-tailed)	,163	,380	,273	,165	,593	,315

a Based on positive ranks. b Based on negative ranks. c Wilcoxon Signed Ranks Test

For alder 4- 5 år var det ingen signifikant forskjell i vurderingene til observatør 1 og 2 for noen av områdene. Resultatet viser at det var stor grad av lik forståelse av mestring hos observatør 1 og 2 for mestringen til barna i denne aldersgruppen.

Test Statistics(c)

	5-6 år vurdering lærar 2 sose - 5-6 år vurdering lærar 1 sose	5-6 år vurdering lærar 2 lek - 5-6 år vurdering lærar 1 lek	5-6 år vurdering lærar 2 samo - 5-6 år vurdering lærar 1 samo	5-6 år vurdering lærar 2 hakt - 5-6 år vurdering lærar 1	5-6 år vurdering lærar 2 trivsel - 5-6 år vurdering lærar 1 trivsel	5-6 år vurdering lærar 2 - 5-6 år vurdering lærar 1 språk
Z	-1,406(a)	-1,930(a)	-,378(b)	-1,382(a)	-1,394(a)	-,557(a)
Asymp. Sig. (2-tailed)	,160	,054	,705	,167	,163	,577

a Based on positive ranks. b Based on negative ranks. c Wilcoxon Signed Ranks Test

For alder 5- 6 år var det ingen signifikant forskjell i vurderingene til observatør 1 og 2 for noen av områdene, men for området Lek synes det å være en tendens til noe ulik vurdering da resultatet med signifikansnivå 0.54 er i grenseområdet til å være signifikant forskjellig.

Resultat fra analysen av de fire alderstrinnene viste at det ikke var signifikante forskjeller mellom observatør 1 og observatør 2 for noen av områdene. For området Lek, alder 5-6 år kan resultatet tyde på at det kan være en litt forskjellig forståelse hos de to observatørene.

Resultatet fra analysene kan tyde på at forskjellige brukere kan ha den samme, og nær den samme forståelsen og tolkningen av observasjonspunktene, hva det er som skal observeres og hvordan de skal registre barnets mestring.

Vurdering av validitet

I tillegg til å gjøre rede for validitet ved utvikling av ALLE MED og observasjonsreliabilitet var det og ønskelig å få vurdert i hvor stor grad den sosiale mestring som blir observert i ALLE MED samsvarer med annen observasjon av sosial mestring. Vi valgte å bruke SSRS - Social Skills Rating System (Gresham og Elliot, 1990) som er oversatt til norsk av Ogden og medarbeidere.

Høsten 2007 ble det foretatt observasjoner med bruk av ALLE MED og SSRS - Social Skills Rating System – Teacher Form Preschool level- alder 3- 5 år (Gresham og Elliot, 1990), i 6 av barnehagene i Eigersund kommune. Til sammen ble 130 barn observert med disse to observasjonsmaterielle.

SSRS- Social Skills Rating System – Teacher Form Preschool level- alder 3- 5 år (Gresham og Elliot, 1990), har 30 observasjons utsagn for kartlegging av sosial mestring.

For ALLE MED er maksimum skåre 6 poeng for hvert av områdene og med 36 poeng til sammen for hvert av alderstrinnene og for Social Skills Rating System er maksimum skåre 60.

Tabellen viser resultat fra sammenligning mellom Subscale og Total Scale Raw Scores i Eigersund utprøvingen og med Tabell fra SSRS manual , Tabell 6.24 s. 127 (Gresham og Elliot, 1990, Manual).

Social Skill

	Assertion		Self Control		Total Scale	
	Manual	Eigersund	Manual	Eigersund	Manual	Eigersund
Cooperation	.58	.698	.65	.624	.87	.876
Assertion			.54	.572	.84	.858
Self Control					.85	.831
Total Scale						

Resultat fra denne analysen viser at det er omtrent like resultater i analysen av interkorrelasjon i Eigersund studien ved bruk av SSRS - Social Skills Rating System – Teacher Form Preschool level- alder 3- 5 år, som de resultatene som blir oppgitt i tabell i SSRS Manual. Dette resultatet tyder på at det er den samme type sosiale mestring som blir målt i Eigersund studien som det SSRS materialet Teacher Form – Preschool, har til hensikt å

måle. På bakgrunn av disse resultatene ble SSRS materiellet vurdert som relevant til bruk for validering av sosial kompetanse i ALLE MED materiellet.

Sammenheng mellom resultat fra ALLE MED og SSRS. Sumskåre.

Correlations

			Sum sosial fungering-SSRS
Spearman's rho	poeng for alder, 6 kategorier, maks 36 poeng	Correlation Coefficient Sig. (2-tailed) N	,424(**) ,000 130

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

Sammenhengen mellom samlet poengsum for alle 6 kategoriene i ALLE MED og sumskåre for SSRS- Social Skills Rating System ble beregnet ved å bruke Spearman- rho-korrelasjon, ikke parametriske analyse. Resultat fra analysen viser at det er en moderat grad av sammenheng mellom de 6 områdene i ALLE MED og summen for SSRS. (Spearman rho = .424, n= 130, p<0.01)

Sammenheng mellom resultat fra de 4 områdene i ALLE MED (Sosioemosjonell, Lek Trivsel, Hverdagsaktiviteter) og SSRS

			Sum sosial fungering
Spearman's rho	Sum sos/em, lek, trivsel, hverdagsaktiviteter	Correlation Coefficient Sig. (2-tailed) N	,460(**) ,000 130

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

Når sum fra de fire områdene i ALLE MED som omfatter de områdene hvor forskjellige sider ved sosial kompetanse blir observert (sos/em, lek, trivsel, hverdagsaktiviteter) blir korrelert med sumskåre for SSRS blir korrelasjonen noe høyere, men det er fremdeles en moderat sammenheng (Spearman- rho =.046, og sammenhengen er signifikant på 0.01 nivå. Med referanse til Pallant (2005) er det en moderat sammenheng med en korrelasjon fra 0.30-0.49 og høy grad av sammenheng med korrelasjon fra 0.50 – 1.0.

I Manual for SSRS blir observasjonspunktene delt i tre grupper med 10 item i hver gruppe og de danner undergrupper eller underskalaer. Disse gruppene/skalaene er C-Cooperation/samarbeid, A- Assertion/ selvheldelse og S- Self Control/selv kontroll. Disse underskalaene ble også opprettet i denne analysen. Når den felles sosiale kategorien i ALLE MED (sos/em, lek, trivsel og hverdagsaktiviteter) blir korrelert med underskalaene i SSRS gir det følgende resultat:

Samanheng fordelt på de fire områdene

			Sum sos/em, lek, trivsel, hverdagsaktiviteter
Spearman's rho	SSRS sum C-Cooperation	Correlation Coefficient	,488(**)
		Sig. (2-tailed)	,000
		N	130
	SSRS sum A- Assertin	Correlation Coefficient	,409(**)
		Sig. (2-tailed)	,000
		N	130
	SSRS sum S-Self Control	Correlation Coefficient	,311(**)
		Sig. (2-tailed)	,000
		N	130

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

Resultatet viser at det er størst grad av sammenheng mellom de fire områdene i ALLE MED og undergruppen C-Cooperation/ samarbeid (Spearman-rho .488), litt lavere sammenheng med området A- Assertion/ selvhevdelse (Spearman-rho .409) og lavest sammenheng med området S_Self-Control/selv kontroll (Spearman.rho .311). Alle sammenhengene er signifikante på 0.01 nivå

Dette resultatet tyder på at det gjennom observasjonspunktene i ALLE MED i hovedsak blir observert mestring av samarbeid og selvhevdelse og i noe mindre grad mestring av selv kontroll.

Konklusjon

Piloteringene, utprøvingene og de statistiske analysene tyder på at observasjonsmateriellet ALLE MED har en tilfredsstillende validitet.

Resultat fra analysene tyder også på at materialets reliabilitet er god. Det vil si at resultatene i stor grad vil være like ved gjentatte observasjoner av samme barn og at forskjellig personale i barnehagen har omtrent lik forståelse av innholdet i observasjonspunktene.

Referanser

Bryman, A. & Cramer, D. (1995) *Quantitative data Analysis for Social Sciences*. (Revised Edition) London: Routledge.

Cronbach, L. J. (1951) Coefficient alpha and the internal structure of tests. *Psychometrika*. Vol 16, s. 297-334.

Dancey, C. P. & Reidy, J. (2004) *Statistics Without Maths for Psychology*. (3 rd ed.) Person, Prentice Hall.

Gresham, F. M. & Elliot, S. N. (1990) *Social Skills Rating System – Teacher Form. Preschool Level- age 3-5 year*. Circle Pines: American Guidance Service.

Gresham, F. M. & Elliot, S. N. (1990) *Social Skills Rating System – Manual*. Circle Pines: American Guidance Service.

Løge, I.K.; Leidland, K.; Mellegaard, M.; Olsen, A.H.S. & Waldeland, T. (2006). *ALLE MED – Veiledningshefte*. Klepp: Info Vest forlag.

Ogden, T. (2002) *Sosial kompetanse og problematferd i skolen*. Oslo: Gyldendal Norsk Forlag A/S.

Pallant, J. (2005) *SPSS Survival Manual (2nd ed.)* London: Open University Press

Rye, H. (2002) *Tidlig hjelp til bedre samspill*. Oslo: Gyldendal Norsk Forlag.

Seljø, R. (2001) *Læring i praksis. Et sosiokulturelt perspektiv*. Oslo: Cappelen Forlag as.

Vedeler, L. (1997) *Lek og kommunikasjon i de første utviklingsår*. Namsos: Pedagogisk psykologisk Forlag.